

REVISTA ECONOMICĂ

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC

Proprietatea și organul oficial al Asoc. instit. financiare românești din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș „SOLIDARITATEA” Sibiu.

Inscris sub Nr. 22/1938 la Tribunalul Sibiu.

Apare odată pe săptămână.

Redacția și administrația: Sibiu, Strada Visarion Roman Nr. 1-3.

Abonamentul pe an: în țară: pentru autorități, bănci și întreprinderi Lei 500—; pentru particulari Lei 400—; pentru cooperative, funcționari publici, de bancă și comerciali Lei 300—. În străinătate Lei 800—. Taxa pentru inserțiuni: de fiecare cm. Lei 6—

Fondator: **Dr. CORNEL DIACONOVICH.**

Director: _____

••••••••

Redactor responsabil: **Dr. Mihai Velciu.**

Sumarul:

Expozeul D-lui Ministru Mitiță Constantinescu. — Antagonismul dintre autarhie și liberalismul economic. — Stabilirea regimului schimburilor cu străinătatea. — *Aviz.* — Adunări generale. — *Bilanțuri:* Banca „Aurora”, Soc. Anonimă, Năsăud. Banca „Casa Noastră”, S. A., pentru Bancă, Comerț și Industrie, Satu-Mare, Banca „Oașia”, S. A., Sibiu. Societate Anonimă de Asigurări Generale „Prima Ardeleană”.

Expozeul D-lui Ministru Mitiță Constantinescu asupra proiectului de buget pe exercițiul 1940/1941.

D-**I MITIȚĂ CONSTANTINESCU**, ministrul finanțelor, a rostit Joi la Cameră, cu prilejul votării bugetului general al sfatului, următoarea cuvântare:

Domnule președinte,

*D-**lor deputați,***

Mai înainte de a începe expunerea pe care o datoresc domniilor voastre, ca răspuns la activitatea și la analiza care s'a desfășurat în incinta acestei Adunări, cu privire la proiectul de buget, pe care am avut onoarea să-l supun domniilor voastre, să-mi dați voie să adresez în primul rând d-lui președinte al Adunării, mulțumirile mele cele mai călduroase pentru bunăvoința pe care a arătat o în ajutorarea cu accelerare a lucrărilor Adunării, pentru ca proiectul de buget cu lucrările lui să ajungă astăzi în această fază, la 14 Martie, cu posibilitățile lui de terminare, pentru ca să-l putem prezenta și Senatului, astfel ca cel puțin o săptămână înainte de 1 Aprilie să avem această lucrare gata.

Aduc respectuoasele mele mulțumiri d-lui președinte pentru tot concursul pe care la dat acestei opere de guvern.

Să-mi dați voie în același timp, să aduc mulțumirile mele foarte călduroase d-lui președinte al comisiei financiare și bugetare a Camerei, d-lui profesor Gr. Dumitrescu, care dela data de când au fost depuse proiectele de legi bugetare în fața Adunării, nu a găsit răgaz, ci dimpotrivă a pus pasiunea tehnicianului și a luminatului patriot în analiza, în conducerea discuției cu privire la buget și în soluționarea tuturor problemelor, care s'au desfășurat în fața comisiunilor bugetare (aplauze).

În același timp, d-**lor deputați,** să-mi dați voie să fac o subliniată mulțumire pentru d-l raportor al bugetului, d-lui profesor dr. Ernest Ene.

Vreau să înăbuș astăzi un simțământ de prietenie, — nu vreau să-l îmbătrânesc pe d-sa — care ne leagă de atâta vreme, în aprecierile pe care le fac d-sale, vreau să înăbuș acest sentiment de prietenie, să nu precumpă-

nească cuvintele prietenului, ci să precumpănească cuvintele omului obiectiv.

De mult, totdeauna așa l-am cunoscut cu această mentalitate calmă, limpede și analitică, care a desfășurat-o înaintea domniilor voastre, răbdarea omului de cifre și a tehnicianului iscusit, în fața adâncimilor și asperităților oricăror lucrări greoaie și anevoioase. D-l profesor Ernest Ene n'a cunoscut obstacole și dificultăți înaintea d-sale, căci cu acest calm și cu această răbdare, omul priceput și perseverent s'a înșurubat în toate dificultățile și li-a analizat resorturile și soluțiunile. Iată secretul marilor succese ale d-sale și iată de ce în sufletul nostru d-sa se bucură de stima pe care i-o aducem tehnicianului și de respectabilitatea pe care o aducem omului de muncă și de știință.

Să-mi dați voie domnilor deputați, în același timp să mulțumesc domnilor raportori la legile bugetare și la bugetele diferitelor instituțiuni și departamente, cari cu adevărată pasiune, pasiunea ce-fățenească pe care o dă religia noului Parlament, s'au așezat la cercetarea acestor legi și lucrări și vă rog să credeți, d-le președinte și d-lor, că n'a fost pentru mine, ministrul de finanțe, mai mare satisfacție, decât să văd în ședința comisiunilor financiare pe care le-am avut zilele acestea, fragerea de inimă, dorința de lămurire și de bine, dorința de cunoaștere și de perfecționare pe care am avut prilejul să o văd în această năzuință a d-lor raportori.

Și cu acest prilej să-mi dați voie, d-le președinte și d-lor deputați, să mulțumesc și tuturor colegilor noștri deputați dinăuntrul comisiunilor financiare și bugetare și din afara acestei comisiuni, cari au binevoit să dovedească un interes din ce în ce mai crescând cu privire la toate lucrările cari însoțesc problema bugetară, și datorită acestei năzuințe, să văd cu câtă însuflețire, cu câtă punctualitate și cu câtă dragoste dumnealor își îndeplinesc mandatul pe care li l-a încredințat țara de a face lucrările parlamentare cu conștiinciozitate, cu pricepere și cu adâncă cunoștință.

Vă rog să credeți d-le președinte și d-lor deputați, că a fost pentru mine o adevărată îmbărbătare să văd înăuntrul comisiunilor acestora, nu pasiunea interesului

personal, ci pasiunea pentru binele general, fășnind din minte în minte, din suflet în suflet în jurul acelei mese, pentru ca lumina, spre buna soluționare a problemelor, să se facă cât mai prompt, cât mai clar, cât mai bine făcătoare de rezultate.

De aceea în fața acestei stări de suflet și în fața acestei stăruințe atât de nobile și de frumoase, să-mi dați voie să vă aduc în primul rând mulțumirile mele călduroase pentru strădania dvs.

Termin ciclul acestor exprimări de simțăminte cu domnii parlamentari cari au binevoit să ia cuvântul la discuția generală a bugetului, care au binevoit să-și arate aci părerile lor personale, atât de utile, și au înțeles să facă sugestii atât de folositoare și să ne arate punctul de vedere al dumnealor atât de consonant în multe privințe cu însăși părerile noastre și cu interesul țării.

Străduința dumnealor de a se sui la tribuna parlamentară, pentru ca, cu prilejul discuțiunii generale a bugetului, să spună cuvântul luminat și cunoscător al dumnealor, a fost pentru mine o încurajare cu care se cinstește opera bugetară a unui ministru care dorește, ca această operă să poată să fie luminată și să dea rezultatele cele mai folositoare. Vă mulțumesc d-lor oratori, pentru tot sprijinul și toată colaborarea pe care ne-ați dat-o.

Caracteristica noului buget.

Și acum să-mi dați voie să fac un scurt tur de orizont asupra problemei bugetare, mai degrabă să încerc să desprind din detaliile atât de anevoioase ale acestei lucrări tehnice, liniile ei generale și caracteristice, atmosfera și concluziunile ei, dacă ași putea spune spiritualitatea care o prezidează, flacăra patriotică care o reclamă și necesitățile superioare care o așteaptă.

Bugetul ordinar al anului acesta se prezintă cu un spor de 3.363.000.000 față de cifra bugetului precedent. Din aceste 3.363.000.000, 2.365.000.000 sunt consacrate în mod exclusiv necesităților de înfărire ale oștirii, de apărare națională și de ordine internă.

Iată de ce un procent de 70% și mai bine pe care îl consacram, în sporirea

de credite pe care le acordăm prin bugetul ordinar numai acestor necesități esențiale de înzestrare și de apărare națională.

Restul, după analizele pe care ați binevoit să le ascultați, de 1.363.000.000, reprezintă unele sporuri obligatorii, care au trebuit să fie acordate ministerelor pe baza legilor de organizare, cum ați auzit domniile voastre, unele secțiuni înființate la ministerul de justiție, ministerul inventarului, care s'a înființat, ministerului minorităților, ministerului comerțului exterior și ministerului propagandei. Toate aceste cheltuieli obligatorii de ordin civil care trebuiau să treacă în bugetul general datorită noii structuri de organizare a osaturii de stat.

În același timp, d-voastră ați binevoit să auziți că numai 485 de milioane cuprind sporuri propriu zis administrative, înăuntrul cărora se cuprind gradățiile pentru magistrați și pentru corpul profesoral, se cuprind 22 milioane restituirile de drepturi pentru confesiunile minoritare, întru îndeplinirea acestei politici de largă și de înțeleaptă echitate pe care guvernul român o duce față de minorități. În același timp se prevăd 73 milioane pentru Casa Sănătății și 28 milioane pentru drumuri.

Domnilor, în aceste 485 milioane, care reprezintă propriu zis, sporuri civile administrative, se mai găsește unele prevederi de cheltuieli care se îndepărtează de această caracteristică. Cu toate acestea noi le cuprindem în acest spor de 485 milioane. Și atunci, vedeți dvs. cât de departe a trebuit să ducem comprimarea cheltuielilor civile, pentru ca să dăm curs de satisfacere numai și numai cheltuielilor pentru apărarea națională.

De unde am plecat, domnilor, și unde am ajuns?

Am plecat de la cereri de sporuri de cheltuieli din partea ministerelor de 7 miliarde jumătate. Aceasta a fost cifra, factura, socoteala, care ni s'a prezentat de către departamente anul acesta, ca să fie înglobate în noul buget: un spor de 7 miliarde jumătate. Și am dus această politică de comprimare a tuturor acestor sporuri ca să ajung la aceste modice sume în dorința exclusivă de a reține ca spor pentru bugetul 1940—1941 numai

acele cheltuieli care sunt strict indispensabile și în special numai acele care sunt reclamate de apărarea națională (vii aplauze).

Și aci domnilor, să-mi dați voie să aduc omagiul meu de afectoasă camaraderie colegilor mei din guvern, care au înțeles și sarcina ministrului de finanțe și comandamentul vremurilor de față. Vă rog să credeți d-lor deputați, nu a fost pentru mine mai mare satisfacție și mai hotărâtă îmbărbătare decât să văd înalta înțelegere și patrioticul spirit de care au fost animați toți colegii mei de la diferitele ministere când, la arătarea comandamentelor și necesităților care trebuiau să prezideze la acest buget, cu toții au înțeles și m'au ajutat să aducem sporurile bugetare la această proporție definitivă, care să dea preponderență atenției numai și numai apărării naționale.

Mulțumesc colegilor mei pentru că au ajutat pe ministrul de finanțe și pentru că s'au integrat în această înaltă și hotărâtă politică pe care o duce guvernul acestei țări, de a-și consacra atențiunea și conștiința pentru satisfacerea acestor înalte imperative ale timpurilor de față: întărirea oștirii și apărarea națională. (Aplauze prelungite).

Iată deci domnilor deputați, sporurile care au rămas în ultima analiză, față de cererile departamentelor: 3.363.000.000 dintre care 2.365.000.000 pentru apărarea națională.

Capacitatea de rezistență a contribuabilului.

Cu ce s'au acoperit aceste noi sporuri?

Domnilor deputați, problema acoperirii sporurilor la bugetul ordinar ca și la bugetul fondului apărării naționale, ași putea spune mai degrabă: problema confecționării acestui buget, a întâmpinat, din cauza importanțelor sume și mijloace materiale care se cereau, incontestabil, foarte multe dificultăți. Și nu a fost problemă ușoară de soluționat pentru ministerul de finanțe. Nu a fost ușor de soluționat d-lor, pentru că — așa cum spunea foarte bine d-l raportor general — trebuia să fim socoteala de capacitatea de rezistență a contribuabilului, pentru ca noul apel pe care l-am fi făcut la el, să nu depășească anumite limite de

rezistență — dar în același timp eram în fața unor necesități pe care vremurile de răscruce și de grea cumpănă prin care trecem le reclamau cu hotărâre.

Iată de ce domnilor, această problemă se prezintă cu dificultăți așa de mari și de ce ea a reclamat foarte îndelungate și serioase studii, pentru a se ajunge la soluțiunile pe care avem onoare să le supunem dvs.

Cum aveam cinstea să spun în conferința pe care am avut-o cu domnii raportori, a calcula această coloană de fiscalitate care apasă pe fiecare factor contributiv în Țara Românească, făcând suma tuturor impozitelor și tuturor sarcinilor care o compun, pentru a vedea care mai este încă limita de rezistență și de supraîncărcare a fiecăruia din acești factori, nu este o problemă de incidență fiscală ci o problemă de studiu economic extrem de pasionantă, dar în același timp suficient de grea. Ea ne-a luat luni de zile de analiză, pentru ca să calculăm și să vedem pentru fiecare din acești factori de contribuție ce mai puteam adăoga, și ce nu mai puteam adăoga, pentru ca această capacitate de rezistență a pârgiei contribuabilului să nu înceapă să plieze sau să cedeze, să nu înceapă să sufere, pentrucă atunci când contribuabilul și factorul contributiv începe să sufere de o fiscalitate, fiscalitatea începe să se mănânce pe ea însăși, randamentul încetează și atunci și buget și viața economică, sunt în pericol.

Trebue deci, domnilor, să nu depășim această limită, satisfăcând în același timp exigențele atât de importante ale apărării naționale și ale bugetului pe exercițiul 1940/1941.

Domnilor, pe temeiul acestui studiu am fost învredniciți să vă prezentăm dvs. proiectele de legi cari însoțesc bugetul și în ele, în aceste cifre foarte simple, foarte concentrate, cari au aerul foarte anodin, noi sintetizăm întreaga această politică de precauțiune fiscală, de înțelepciune în apreciere de ponderațiune și de dozaj, pe care a trebuit s'o facem pentru fiecare din factorii contributivi, pentru ca soluțiunea veniturilor bugetare să fie o soluțiune care să poată fi acceptată de economicul acestei țări, de viața în funcție de creațiune a veniturilor, iar nu să fie avortată și respinsă de ea,

pentrucă atunci, cum aveam onoarea să vă spun, și rezultatele bugetare și cele economice, sunt primejduite.

Iată de ce domnilor deputați, după aceste îndelungi studii, am ajuns la acest dozaj care se prezintă pentru bugetul ordinar numai cu un apel nou de 1 miliard 365.000.000 Lei, din cele 3 miliarde 363.000.000, dintre care 485 milioane sunt deja taxele de export care au fost puse în cuprinsul acestei luni și au început să funcționeze.

Restul de două miliarde Lei l-am găsit în mijloace care nu reprezintă nici un spor de fiscalitate și în felul acesta noul spor de cheltuieli dela bugetul ordinar pentru administrațiile civile nu este acoperit prin nici un nou apel la contribuabili; nici una din noile cheltuieli administrative sau civile nu reclamă și nu are în contra postul de venituri, vreun nou spor de fiscalitate. Tot ceea ce a trebuit să cerem pentru bugetul ordinar, în cuprinsul sumei de 1.360.000.000 este acoperit în acest fel. Noul apel la contribuabil merge numai să acopere în parte, necesitățile de apărare națională, care figurează în bugetul ordinar.

Iată, deci domnilor, cum am menajat posibilitățile contribuabilului pe anul viitor, ca el să nu fie silit să dea nici un ban pentru cheltuielile civile, ci ceea ce va trebui să dea în plus să fie numai și numai pentru apărarea națională. (Vii aplauze).

Dacă adăugăm, d-lor deputați, la acest efort pe care trebue să-l facem cu toții anul acesta, cele 6 miliarde dela fondul apărării naționale și plusul de 581.000.000 dela fondul aviației și marinei, ajungem la un total de 8.900.000.000 și ceva milioane, care reprezintă sporul de cheltuieli al bugetului pe 1940—1941 față de bugetul anului 1939—40, din care peste 8 miliarde sunt exclusiv consacrate apărării naționale, și pentru acoperirea lor numai am făcut apel la concetățeni, printr'o nouă însărcinare a contribuțiilor lor.

Sporurile bugetului pe 1940—41 sunt destinate înzestrării oștirei.

Domnilor, în felul acesta se desprinde caracteristica esențială a acestei lucrări bugetare. Bugetul anului 1940—41 este un buget cu sporuri consacrate, aproape ex-

clusiv, înzestrării oștirii și apărării țării. Din sūma de 50 miliarde, pe care o prezintă bugetul ordinar al fondului Apărării Naționale și al fondului Aerului și Marinei, am ajuns la procentul record de peste 50%, căci 26 miliarde sunt consacrate numai și numai pentru înzestrarea oștirii și apărarea țării. (Aplauze prelungite și strigăte: „foarte bine“ !)

Cred, domnilor deputați, că în asemenea împrejurări fiecare dintre noi trebuie să fie cu conștiința nu numai liniștită, dar cu conștiința mândră și aceeași mândrie o are astăzi ministrul finanțelor, care se prezintă înaintea dv., ca înaintea țării adevărate.

Da, domnilor deputați, am acest simțământ de mândrie de a mă înfățișa țării și a-i spune: facem mai ales în împrejurări ca acestea, când evenimentele politice au desmințit și au răsturnat orice logică internațională și orice prevedere de politică externă, o sforțare excepțională. Când surprizele au fost așa de mari și atât de neașteptate în toate domeniile, singurul simțământ care ne este permis să-l avem și care mai ales trebuie să-l urmăm, este instinctul de conservare al acestui neam și al hotarelor acestora, pe care le-am moștenit; simțământul realităților noastre naționale. (Aplauze prelungite).

În aceste realități naționale am căutat să încadrez problema bugetului pe anul 1940/41 și să facem anul acesta o sforțare excepțională. Ne găsim anul acesta la o mare răscruce; ne găsim în cumpăna vremurilor grele.

Nimeni nu poate să sconteze perspectiva timpurilor, cu simțământul de optimism al înseninărilor de pace, care pot să lumineze unele fronturi, dar care nu dau nici un semn de înfăptuire pe alte fronturi. Dar, d-lor deputați, dacă simțămintele optimiste nu sunt îndreptățite să predomină, vă rog să credeți că nici simțămintele pesimiste nu sunt justificate ca să dea coloritul general al convingerilor noastre. Iarăși, d-lor nu putem să avem convingerea nestrămutată în cercetarea viitorului, că acest viitor va deveni din ce în ce mai întunecat și că bubuitul tunului va fi din ce în ce mai puternic.

Nu, domnilor! Nu putem să avem talentul profesilor, mai ales în împrejurări ca acestea, când evenimentele poli-

tice au desmințit și au răsturnat orice logică internațională și orice prevedere de politică externă. Când surprizele au fost așa de mari și atât de neașteptate în toate domeniile, singurul simțământ care ne este permis să-l avem și care mai ales trebuie să-l urmăm, este instinctul de conservare al acestui neam și hotarelor acestuia, pe care le-am moștenit; simțământul realităților noastre naționale. (Aplauze prelungite, strigăte de: bravo!)

D-lor deputați, în aceste realități naționale am căutat să încadrez problema bugetului pe anul 1940—1941 și cunoscând că acest an este un an de împrejurări excepționale, a trebuit să ridic construcția acestui buget la înălțimea acestor previziuni și la înălțimea acestor realități. Nu ne era îngăduit să ne așezăm cu mijloace sub nivelul evenimentelor, nu ne era îngăduit să ne așezăm cu mijloace sub nivelul celorlalte țări, care sunt de același ordin de mărime; și mai ales nu ne era permis să rămânem în urmă cu cadența și pasul față de națiunile care se pregătesc. (Vii aplauze).

Știm cu toții care este situația țărilor neutre în ziua de astăzi; țările neutre nu mai trăiesc acum vremurile fericite din 1914 și 1915, când ele făceau comerțul necesităților beligeranților și absorbeau aurul acestora, când țările neutre nu mai știau ce să facă cu stocul de aur. Astăzi țările neutre nu știu ce să mai facă cu soluționarea problemelor lor bugetare, ca să țină armata pe fruntării și să-și întărească oștirile. Iată ce fac țările neutre.

Aceste țări, domnilor, au poate mai puține îndreptățiri de temere decât noi; totuși o fac. Dacă aceste țări duc ritmul și cadența pregătirilor lor militare cu această dârzenie și cu această conștiință a propriei lor apărări, noi cari am fost lăsați de providența divină la răserucea tuturor acestor împrejurări, noi trebuie să avem simțământul că datorită noastră de căpetenie este să facem cel puțin cât fac ele, dacă nu mai mult. (Aplauze).

Și aceasta, mai vărtos, d-lor deputați, cu cât luați dv. și analizați conținutul de bogăție al acestor țări și veți vedea că cele mai multe dintre ele n'au fost învrednicite de Dumnezeu cu harul cu care a fost binecuvântată țara noastră.

Atunci, d-lor, când avem o țară bogată, când avem un suflet și o conștiință

vitejească ca a ostaşului nostru, cum aşi numi fapta unui guvern şi a unui ministru de finanţe, care ar trimite ostaşul pe frontieră, ţara bogată fiind, fără să-i dea o puşcă bună în mână? (Vii aplauze; Adunarea ovaţionează îndelung).

Eu o asemenea faptă aşi numi-o o crimă; cu o ţară bogată ca a noastră, să nu facem jertfele necesare, pentru ca ostaşul care se duce cu vitejie şi cu voie bună să pună temelia fortificaţiilor şi să împlănteze drapelul de totdeauna al hotarelor noastre, să aibă dela această bogăţie şi dela această conştiinţă a ţării tot sprijinul bugetar al ei şi toată jertfa? (Aplauze).

Iată de ce, domnilor deputaţi, problema bugetului pe 1940/941 este mai puţin o problemă de cifre; ea este o problemă de conştiinţă cetăţenească, este o problemă de conştiinţă naţională. Şi am căutat să-i răspundem şi ei în consonanţa acestui simţământ patriotic de care ţara a dat totdeauna dovada.

Iată de ce spuneam: guvernul dv. şi ministrul de finanţe se prezintă cu fruntea în sus şi cu mândria unei conştiinţe de îndatorire îndeplinită, când va aduce instrumentul financiar cu care ţara să se ştie liniştită şi apărată în pacea şi independenţa ei. (Aplauze).

Iată, d-lor deputaţi, religia acestui buget. Nu vreau să-i spun caracteristica esenţială; caracteristica esenţială este puţin. Înăuntrul acestor cifre trebuie să trăiască aceste momente istorice prin care trecem; aceste cifre trebuie să glăsuiească virtutea de patriotism a acestui neam. Şi când acest buget se închină, în totalitatea lui, apărării ţării şi ostaşilor ţării, numai poate să fie vorba de o banalitate caracteristică tehnică, ci este ceva tot aşa de înalt ca fâlfăirea tricolorului nostru: este religia noastră naţională. (Aplauze prelungite).

Metoda folosită în întocmirea bugetului.

Cum am căutat să rezolv, în întocmirea lui şi cum voi căuta se rezolv în aplicarea lui, acest simţământ al ţării, care doreşte să fie apărată prin executarea unui buget sănătos?

Am căutat să întocmesc şi voi căuta să execut acest buget cu paza unei sănătoase politici financiare,

Ce înţeleg prin aceasta? Aveam la îndemână, d-lor colegi, atât pentru executarea bugetului 1939/940, cât şi pentru întocmirea acestuia, două metode, două tehnici: o tehnică comodă şi leneşă, despre care domnii oratori au făcut aluzie aici, la tribuna Camerii: să înceapă să funcţioneze rotativa tipăririi biletelor de bancă. Şi aveam la îndemână o a doua metodă, o a doua tehnică, recunosc, grea, laborioasă, care ridică pentru un ministru de finanţe importante şi dificile probleme: o politică financiară şi monetară ortodoxă, sănătoasă şi desbrăcată de orice expediente inflaţioniste.

N'am ezitat de a alege între aceste două metode pe cea mai grea şi anevoioasă, politica unei ortodoxii sănătoase, înțelepte, cu eliminarea oricăror expediente inflaţioniste.

D-lor deputaţi, poate întrunirea înăuntrul aceleiaşi personalităţi a două calităţi, de ministru de finanţe şi de guvernator al Băncii Naţionale, pe care le însumez astăzi, a putut să conducă la convingerea sau poate la înclinări de credinţă, că voi îndruma executarea şi concepţia bugetară spre prima metodă şi că incontestabil asupra acestei prime metode ministrul de finanţe ar fi trebuit să aibă complezenţa consimţire a Băncii Naţionale.

Ei bine, n'am căutat, din întrunirea acestor două calităţi, să uşurez drumul pe calea şi metoda tehnică, cea leneşă şi cea comodă a expedientului inflaţionist, ci, în calitate de ministru de finanţe, am căutat să apăr pe Guvernatorul Băncii Naţionale şi moneda naţională. (Aplauze).

Am îndepărtat aceste practici, pentru că trăieşte în sufletul meu, pe baza unei îndelungi experienţe, constatarea că aceste mijloace inflaţioniste crează din moneta o iluzie, iar din muncă şi avut o deziluzie.

N'am vrut ca prin asemenea mijloace tot ceea ce s'a agonisit, tot ceea ce există ca patrimoniu, tot ceea ce există ca valoare şi ca muncă, să treacă prin această euforie a unei bogăţii falacioase, pentru ca la spatele ei să pândească, cum au pândit în alte epoci, sdruncinările şi prăbuşirile adânci, din care un neam cu greu iese şi care cer eforturi îndelungate.

Dimpotrivă, am plecat totdeauna dela convingerea că nu este îndeajuns să apărăm fruntăriile periferice ale țării prin o oștire înzestrată și prin întărirea armatei, ci mai avem o cetate, cetatea internă a economiei naționale, pe care trebuie s'o întărim și s'o apărăm printr'o monedă sănătoasă, prin liniște și prin desvoltarea activității factorilor contributivi, dinlăuntru acestei cetăți economice. (Aplauze).

Cu sacrificiile făcute pentru întărirea oștirii și a hotarelor, dar cu ruina monetei și cu ruina factorilor economiei înlăuntru țării, vă rog să credeți că nu soluționăm nici primejdiile dinafară, dar incontestabil agravăm tendința prăbușirilor din lăuntru.

Iată de ce pentru mine și în concepția mea nu există un singur front pentru care trebuie să concentrăm toate mijloacele noastre financiare. Sunt două fronturi: este frontul apărării integrității neamului și a hotarelor noastre și este frontul intern al apărării activităților factorilor contributivi, ai factorilor noștri de producție internă și apărării monetei, pentru ca această monedă să fie instrumentul cu care să se măsoare în mod just și constant: munca, avuția, competența, năzuințele și progresul unei țări. (Aplauze prelungite).

Iată de ce dv. ați văzut în decursul acestui an pe ministrul finanțelor și guvernatorul Băncii Naționale, punând în aplicare această politică ortodoxă sănătoasă și cu eliminarea expedientelor inflaționiste, atunci când pentru acoperirea unor importante necesități ale apărării naționale a făcut apel la disponibilitățile economiei private prin bonurile pentru înzestrarea armatei. Am fost foarte fericit când am văzut că țara a îmbrățișat două idei: ideea apărării naționale, pentru care a contribuit și în același timp ideea unei politici financiare sănătoase, pe care am urmat-o și care ne-a dat satisfacția să vedem cum încă de acum o lună și ceva, adică dela 1 Februarie, aceste subscripții au depășit 10 miliarde lei. (Aplauze).

De asemenea, vedeți în prezentarea acestui buget apelul pe care îl facem la țară pentru ca țara, care își trimite feciorii pe hotare, să dea acestor feciori armele trebuincioase, pentru ca cu vitejia

soldatului să apărăm tradiția și pământul strămoșesc.

În același timp ați putut să vedeți în politica ministrului de finanțe și a guvernatorului Băncii Naționale apărându-se totdeauna principiul, că moneda trebuie să înceteze de a mai avea situațiuni primejdioase pentru viața economică a țării; ca importatorul să știe ce primește; ca exportatorul să știe ce dă, moneda trebuie să-și aibă fixitatea și stabilitatea ei necesară, în raport cu prețurile, adică o anumită capacitate de cumpărare constantă în intern și în extern, printrucă, numai pe baza acestor elemente fixe, știute, ori care dintre noi putem să întemeiem comerț, industrie, activitate și fără de ele intrăm în haos, în neștiut, în aventură. (Aplauze).

Iată deci mijloacele de ordin tehnic prin cari am căutat să construim această religie a apărării naționale, care se cheamă bugetul pe 1940/1941 și în același timp să definese modalitatea tehnică de aplicare a lui, în cuprinsul acestui exercițiu.

Un buget uman.

Dar, întocmirea și executarea viitoare a acestui buget se mai încadrează și în postulatele unei politici bugetare pentru care să-mi dați voie să smulg din atmosfera acestei incinte un calificativ. Domnul deputat Grigore Popescu, în luminoasa d-sale cuvântare, a calificat bugetul anului 1940/41 drept buget uman. Să-mi dea voie să însușesc și să accept această calificare, căci în adevăr în călăuzirea întocmirii lui, în elaborarea lui, a prezidat și acest simțământ, de care este bine ca un ministru de finanțe să nu se desbere și să nu se desbrace niciodată.

Vă rog să credeți că aici am avut pilda unui prețios înaintaș al meu, exemplul d-lui ministru de finanțe Cancicov (aplauze), care la o tehnicitate strălucită aducea un remarcabil omenesc, cu care doza năzuința fiscalilor.

Poate nu degeaba ne-a lăsat Dumnezeu așa de prieteni, printrucă ne asemănăm așa de mult la suflete și la concepție. Și iată de ce, când d-l ministru Cancicov era ministrul finanțelor, iar actualul ministru al finanțelor era guvernatorul Băncii Naționale, a existat o atât de fericită colaborare între ei și iată de

ce, datorită acestei afinități de concepții și de amicitie sufletească și leală, guvernul fărăi și țara au parte de continuitate de concepție și de executare, din care au de tras numai avantaje și nici un dezavantaj.

Da, domnilor, îmi însușesc calificativul d-lui Grigore Popescu.

Cei nevoiași au fost apărați de noi sarcini fiscale.

Am căutat, să insuflu acestui buget un adânc și larg simțământ de umanitate. Cred că temelile sănătoase ale unui buget trebuie să se așeze pe următoarele principii: să te adresezi cu apelul fiscal la acela care are și poate să dea și să menajezi pe acel care nu are și deci nu are nici de unde să dea. (Aplauze).

Iată, domnilor deputați, principiile care ne-au călăuzit și de data aceasta. Acest principiu este exemplificat prin dispozițiile pe cari le-am turnat în legile anexe ale bugetului, prin care am dispensat de orice noi sarcini pe pensionarii Statului, acești foști slujbași cari trăiesc crepusculul unei vieți de muncă cu greutăți, căci nu mai au puterea unei activități, pe când greutățile familiare sunt din ce în ce mai mari.

Am încercat să adâncim simțământul acesta pentru pensionarii statului nostru. Am spus: nici anul acesta nu ne este îngăduit să atingem și să turnăm cea mai mică picătură de sarcini peste apusul de soare al acestor oameni, care trebuie să-și ducă o viață fihnă și liniștită.

Același lucru l-am făcut pentru salariarii statului până la o cotă de 30.000 lei lunar, căci mi-am zis, dela 30.000 lei lunar este un om cu o viață foarte cuprinsă și în consecință îi este posibil să dea cineva pentru stat în aceste împrejurări. (Aplauze)

Același simțământ uman a prezidat dispoziția în toate legile anexe bugetare pe cari le prezentăm dvs., când ori de câte ori tehnica ne-a îngăduit ca pentru cei cari sunt chemați de către necesitățile apărării țării, la concentrări pe care le-am avut în decursul timpurilor, ei bine, pentru toți acești concentrați să avem atențiunea necesară, micșorând, ușurând și înlăturând sarcina fiscală

pentru ei, pentru ca cel puțin acești oameni, care lasă în spatele lor activități începuse, dar în suspensie, în același timp griji financiare care sporesc, cel puțin să aibă această consolare că statul se îngrijește și ușurează sarcina de fiscalitate pentru ei, care se duc și-și consacră munca lor și sănătatea lor pentru apărarea țării.

Iată, domnilor, simțământul de umanitate care ne-a îndrituit să venim cu aceste dispoziții.

Am mai avut o categorie foarte importantă, aceia a micilor proprietari, mărginașii orașelor și ai târgurilor, micii funcționari publici sau particulari, meșteșugari, meseriași, cari locuiesc în propriile lor case, cari nu au un venit apreciabil, dar cari sunt foarte încărcăți cu impozitul imobiliar, ani de ani de zile. Am socotit drept pentru acești oameni, ca o ușurare, să vin prin scutiri de impozite pe cari ei trebuiau să le dea statului.

Și am mers mai departe, ca tot ceea ce este articol de necesitate, de mare consum popular și în același timp tot ce este vânzare de produse țărănești, pe care țărani le desfac fie direct fie pe la târguri, pe la oboare, prin piețele publice, să fie scutiți de orice fel de sarcini noi prin bugetul 1940—1941. Și am îmbrățișat cu foarte multă căldură sugestiunea d-lui raportor general și a comisiei bugetare, ca să dea satisfacție acestor mici producători ai satelor, cari în asemenea împrejurări ar fi întâlnit poate mai multe greutăți decât ar fi putut să vină în sarcina statului pentru apărarea națională.

Iată deci, domnilor, de ce îmi îngăduiam să spun, că-mi însușesc calificativul de omenie, pe care d-l Grigore Popescu a binevoit să-l acorde acestui proiect de buget, pentru că în adevăr acest buget să aibă această coloratură de omenie și de grije pentru acela care are mijloace mai puține și capacități de trai mai restrânsă.

Contribuții echitabile.

În același timp am căutat să întocmim problema tehnică a acestui buget și vom inserie și executarea lui într-o politică fiscală de echitate și de apărare a factorilor contributivi. Ce înțeleg domnii de-

putați în această politică fiscală de echitate și de apărare a factorilor contribuțivi? Domniile voastre ați văzut în legile pe cari am avut onoarea să le înfățișăm în cadrul bugetului, că am căutat ca ponderea sarcinilor fiscale să apese asupra acelor factori contribuțivi, pentru care și capacitatea lor de plată indica o asemenea posibilitate și o etică socială și fiscală indica o asemenea facultate.

Iată de ce am mers cu contribuțiunile naționale excepționale în spre beneficiul excepțional al întreprinderilor și în special al marilor furnizori de apărare națională, cari numai datorită acestei opere de apărare națională și a mijloacelor financiare puse la dispoziția departamentelor tehnice militare, au putut să realizeze asemenea beneficii. Deci este drept și moral, ca din ele să se întoarcă la aceeași sursă generală, țara care se înarmează, și care cere dela toți cetățenii ei să facă sacrificii. (Aplauze).

Impozitul pe celibat.

Am mai lăsat ponderea unor asemenea sarcini fiscale asupra unei categorii speciale, a celibatarilor, care prezintă un îndoit aspect de interes; o carență în fața unei îndatoriri de ordin matrimonial și o diminuțiune din punct de vedere a sarcinilor familiare și le-am spus că este bine să compensăm, începând prin ministrul de finanțe, care intră în această categorie (aplauze). Să compensăm pe acei care prezintă asemenea caracteristici cu un mic procent de fiscalitate ca să-și aducă aminte de ce nu și-au îndeplinit îndatoririle matrimoniale.

Spot la impozitul pe băuturi spirituoase.

În al treilea rând, am căutat ca să accentuăm și să găsim în centrul de gravitate al nouilor sarcini fiscale și în spre anumite mijloace de producție, anume în spre taxele băuturilor spirituoase al consumului alcoolului și al băuturilor alcoolice, căci mi-am făcut următorul raționament: dorește ca toată lumea să poată bea un bun pahar de rachiu și chiar un bun pahar de șampanie, dar atunci când duce acest pahar la gură, dorește ca prima înghițitură să fie pentru țară și pentru apărarea națională. (Aplauze prelungite). Și apoi, după ce s'a dat această

mică contribuțiune a primei înghițituri, poate să bea câte pahare vrea, căci eu îi iert. (Aplauze).

Acesta este un prim aspect al preocupărilor de echitate fiscală, cere ne-a condus la elaborarea acestui buget.

Eroismul categoriilor noastre producătoare.

Sub un alt aspect dv. ați putut să constatați că am venit înaintea dv. cu câteva legi pozitive, categorice, prin cari aducem mijloace de ușurare a lichidării debitelor din contravențiuni, prin cari ușurăm lichidarea restanțelor adecă arieratelor de impozite și prin cari aducem principiul hotărât și curajos al amnestiei fiscale.

Domnilor, mulți din dv. cunosc mai dinainte concepția mea din acest punct de vedere. Și am avut fericita împrejurare să pot să o expun dv., în dese rânduri, în calitatea mea trecută de ministru al Economiei Naționale, când ne întâlneam în corpurile constituite, la Uniunea Camerelor de comerț, la Camera de comerț din București și în alte împrejurări. Dv. domnilor, ați putut să constatați atunci convingerile mele, pe cari apoi, rând pe rând, în măsura în care împrejurările m'au învrednicit, am căutat să le torn în fapte pozitive și în realități.

Spuneam atunci: avem trei mari factori de producție: agricolă, comerțul și industria. Cunosc, domnilor, adâncile emoții în care trăiesc și prin care trec acești factori de creațiune națională. Cunosc nopțile nedormite și sbuciumurile negustorului care începe o negustorie sau continuă o negustorie în greutățile atât de adânci ale zilelor de astăzi, când nu știe: va putea să aducă marfă sau nu va putea? Ii mai pleacă sau nu-i mai pleacă vaporul? I se dă sau nu autorizație de import? Lira sterlină este oare la 1762, este la 1400, este la 2000, unde se găsește?

Toate aceste probleme, ca niște stăfii de noapte, rod existența comercianților și industriașilor și vă rog să credeți că este un hotărât eroism și o frumoasă tenacitate să vedem negustorimea românească pășind cu încredere în continuarea profesiei lor de comercianți și industriași (vii aplauze).

Cunosc, toate aceste emoții, toate aceste riscuri, toate aceste involburări de necesități, de griji, de dureri care se succed dela o zi la alta și când dispăre una vine alta. Cunosc ce puteți să lăsați ca patrimoniu în familia dvs., dacă vreunul din dvs., este norocos, dar câți dintre negustorii și dintre industriașii români n'au venit în sărbătorile Crăciunului de acum un an să cerșească un pachet de hrană? (Vii aplauze).

Iată, realitatea prin care trece activitatea acestor factori pe care se rezimă economia noastră națională. Iată eroismul pe care împrejurările îl reclamă în fiecare zi dela acești oameni, de a purta ponosul de multe ori de a fi negustor, când a fi negustor, vă rog să credeți, este o nobleță, domnilor. (Vii aplauze). Căci este o nobleță, domnilor, să porți armele grijilor și riscurilor din generație în generație.

Legea asigurării și asistenței comercianților și industriașilor.

D-lor, aceste spovedanii de credință le-ați auzit dela mine în atâtea rânduri și nu numai că le-ați auzit, dar vă aduceți aminte că, în sufletul pătruns de aceste simțăminte și adevăruri, am pecetluit cu semnătura mea acel proiect de lege, care se cheamă asigurarea comercianților și industriașilor pentru piață rea și pentru vremuri grele. (Aplauze prelungite).

Am regretat foarte mult d-lor, să văd că această mare operă de umanitate, care venea să dea satisfacție la ceea ce este mai bun, mai creator și mai dinamic înlăuntrul acestei națiuni, nu a avut suita și atenția necesară. Dar nădăjduesc că se vor convinge oamenii că un negustor sau un industriaș, care a păfimit pe drumul creației ani de zile, dar pe care soarta rea nu l-a învrednicit să lase un patrimoniu și o pâine copiilor, acel om, acel creator nu merită numai o pâine, dar merită și elogiul și recunoștința națională. (Aplauze prelungite).

Eroismul tăcut și resemnat al plugarului român.

Același lucru, d-lor, pentru alți creatori, pentru creatorul acela pentru care vă rog să nu credeți că este poezie din domeniul romantismului bucolic, de a

se scula dimineața la patru, când se îngână revărsatul zorilor cu noaptea, ca să ia drumul câmpului și să iasă cu plugul. Domnilor, nu această poezie, nu acest romantism bucolic împinge pe plugarul mare sau mic să-și închine viața lui, de dimineața până noaptea, ca să smulgă din taina pământului puterea de bogăție și de creație.

Și acolo există mut, făcut, resemnat, eroismul celui care are curajul în fiecare an să-și asvârle sămânța și averea în pământ, pentru ca, în fiecare an, din toamnă până în puterea lui lălie, când intră sacul în magazie, să stea cu ochii pe cer și cu inima palpitând la înălțimea puterilor dumnezeiești, ca să nu îi fure recolta și bogăția, imediat, chiar după secere, căci până nu are bobul în magazie nu este sigur de ea. (Aplauze).

Iată, puterea de creație a trei factori, pentru care romancierii și poeții găsec expresiuni așa de minunate, care fac să vibreze sufletele noastre. Dar de ce nu se găsesc expresiuni cifrice și bugetare tot așa de minunate, cari să facă să vibreze inimile miniștrilor de Finanțe pentru grijile și necazurile lor?

Reforme în studiu. Amnistie fiscală pentru agricultori, bilanț fiscal pentru comercianți, unificarea impozitelor.

Iată de ce, în legile pe care am avut onoarea să vi le prezint dvs., am adus aceste ușurări acestor factori de producție; și, precum știți dvs. studiez extinderea amnistiei pentru agricultori și pentru celelalte categorii de impozite. Studiez în același timp, d-lor, pentru liniștea industriașilor și comercianților, organizarea bilanțului fiscal; pentru ca să nu se mai petreacă aceste nedreptăți, inechități, mijloace de atâtea răutăți și conflicte între contribuabili și fisc. (Aplauze prelungite).

În același timp, d-lor, am reținut nu numai din preocupările acestei onorate incinte, dar și din exprimările corpurilor constituite, necesitatea unei realizări a unificării cotelor de impunere — problemă foarte grea din punct de vedere tehnic, care cred că poate să fie realizată pe o scară de soluționare progresivă, dar care trebuie abordată și atacată, pentru lini-

ștea contribuabililor și pentru activitatea d-lor. (Aplauze prelungite).

Iată de ce, d-lor deputați, spuneam că formula tehnică a acestui buget nou cată să se încadreze în preocupările unei politici de echitate fiscală.

Se spune, domnilor, în alte împrejurări: „donnez moi une bonne politique, je vous donnerai de bonnes finances“, — dați-mi o politică bună și eu vă voi da finanțe bune. Să-mi dați voie domnilor, să schimb adagiul și să spun: „Dați-mi un climat economic, dați-mi liniștea pentru dezvoltarea activității factorilor de creație și a factorilor contributivi și vom avea bune finanțe“.

Dați-mi finanțe private sănătoase și vă voi da finanțe publice sănătoase. (Aplauze).

Finanțe publice sănătoase se sprijină și constituie rezultatul dvs., domnilor, a muncii dvs.; căci acest parlament al F. R. N. este expresia reală și pozitivă a ceea ce este creator, dinamic și hotărâtor în activitatea economică a țării.

Acești factori contributivi și factori economici au nevoie de un climat de liniște politică, liniște economică, liniște fiscală, pentru ca să poată să producă și să meargă înainte. Pe o asemenea liniște, într'un asemenea climat, forțele dvs. productive se vor putea desfășura, finanța privată va putea înflori, creațiunea capitalurilor se va putea dezvolta, posibilitatea de creație de disponibilități va înviora, aceste disponibilități vor intra în bănci, în opera de creație economică și în felul acesta, domnilor, pe asemenea finanțe private înfloritoare, se va putea dezvolta, se va putea recolta situația veniturilor înfloritoare a unor finanțe publice.

Dar de pe un câmp bătut de furtuni, bătut de grindini, bătut de toate blestemele și necazurile, ce va putea să secere semănătorul? Iși va putea secera deziluziile și desnădejdele.

Iată de ce economia noastră națională, cu factorii ei contributivi, trebuie să trăiască în acest climat de liniște, de siguranță și de înlăturare a oricărui conflict, care poate să absoarbă pe om dela grijile și preocupările lui creatoare, la desnădarea futuror necazurilor și buclucurilor de ordin fiscal sau de alt ordin.

De aceea, domnilor, cum am avut onoarea să vă mărturisesc și în alte împrejurări, tot astfel vă declar și astăzi, și puteți să constatați în conținutul legiilor bugetare, pe care vi le înfățișez dvs., că această religione pe care o propovăduiesc și care constituie convingerea adânc ancorată în sufletul meu, nu numai că mă mulțumesc să o declar dvs., pentru ca să știți drumul care mă călăuzește în politica financiară a țării, dar o traduce în fapte pozitive și într'o politică practică zi de zi. (Aplauze prelungite).

Din felul în care am socotit să vă expun dvs. liniile generale, caracteristicile, preocupările și religiunea acestui buget și a a legilor lui, vedeți, că el poartă adânc pecetia împrejurărilor excepționale prin care trecem și el trebuie să fie instrumentul masiv, hotărâtor, cu care înestrarea țării să se ridice la înălțimile neatrinse până acum, care să dea cetățeanului liniștea unei păci apărute și a unor hotare de neatins (vii aplauze).

În același timp domnilor, el este inspirat din acea politică financiară-monetară sănătoasă și pozitivă, care exclude expediente inflaționiste și este creatorul unor situațiuni de ușurare și de îndulcire a contribuabililor cu mijloace restrânse, pentru cari simțământul de umanitate și de înțelegere este atât de necesar, mai ales în această materie.

Cu acest contur, am avut onoarea să-l înfățișez domniilor voastre. Sunt cu conștiința liniștită a îndatoririi îndeplinite.

Religia națiunii: Întărirea oștirii.

Mai am însă o îndatorire. Este aceea de a vă mulțumi domniilor voastre. De ce d-lor? Pentru că am întâlnit în sufletul dv. acea adâncă consonanță și vibrațiune pe marile comandamente pe care le reclamă țara. Dv., toți ați sărit ca unul și ați afirmat într'un singur glas: ceea ce ne cere țara, ca să o apărăm, îi dăm! (Aplauze prelungite).

Sunteți, d-lor deputați, reprezentanții autentici și adevărați ai acestei noi religii, pe care am îmbrățișat-o și care se chiamă „Renasterea Națională“. Sunteți Parlamentul Renașterii Naționale, al acelei concepțiuni și al acelei religii care vrea să facă din oștire o forță vitează și

strămoșească, iar din hotare o cetate prin care nu se trece! (Vii aplauze).

Iată de ce vă mulțumesc d-ilor deputați, că am găsit în sufletul dv. această pâlpâire, care freacă închisă în sufletul ministrului de Finanțe, ascuns cu timiditate în spatele cifrelor bugetare. Dar când am văzut că și în sufletul dv. trăiește aceeași înfrigurare, ca să dămării și copiilor noștri tot ceea ce le trebuie, ca să fie viteji de neînving, am uitat cifrele și ne-am regăsit religia națiunii! (Aplauze puternice).

**Gândul și sufletul țării se îndreaptă către
M. S. Regele.**

Cu această înfrigurare domnilor, să ne ridicăm în această atmosferă sufletească, gândul și sufletul nostru către Acela marele ctitor al neamului, care priveghiază cu înțelepciune, organizarea și apărarea neamului, către Regele Nostru.

Trăiască Majestatea Sa Regele! (aplaude prelungite și îndelung repetate; Adunarea în picioare ovaționează îndelung pe Suveran).

Antagonismul dintre autarhie și liberalismul economic.

Conceptiile economice, se pare că au azi o influență mai puternică asupra omenirii, decât în trecut.

De unde mai înainte, aceste concepții formau în deosebi obiectul de cercetare al diferitelor școli economice, având aplicări practice mai moderate în viața pur comercială și economică; astăzi, principiile economice s'au contopit cu cele politice, formând un complex insolubil, care stă la temelie conducerii statelor moderne.

Două concepții economico-politice au separat marile națiuni în tabere adverse, făcându-le în unul din cele mai periculoase războaie.

Conflictul actual din Vestul Europei este lupta dintre ideologia totalitară, autarhică, a statului german și concepția liberală economică, anglo-franceză.

Regimul autarhic german își are izvorul în învățămintele culese din războiul

mondial. Neajunsurile blocadei economice de atunci, situația geopolitică a Germaniei, insuficiența rezervelor de materii prime, etc., au dus la noua concepție a planificării economiei în timp de pace, pentru scopul războiului. Această tendință a fost accentuată de crizele economice care au urmat războiului mondial și mai ales de criza de acum zece ani. Nevoia de-a combate șomajul a precipitat evoluția în gândirea și acțiunea economică a Germaniei, spre adoptarea autarhiei. Iar regimul hitlerist a folosit în urmă acest sistem economic, ca instrument pentru prepararea apărării naționale.

Dar nu numai Germania a mers pe drumul autarhiei în domeniul economic, ci și alte state totalitare ca Italia și Japonia, au adoptat același sistem la baza vieții politico-economice. Tot sistem autarhic există și în Uniunea Sovietică, numai că aici concepțiile politice sunt diametral opuse față de ale statelor precedente amintite; ceea ce n'a împiedicat însă astăzi Germania să treacă peste considerațiunile politice și să recurgă la ajutorul economic sovietic.

La regimurile totalitare, se pare că în organizarea lor de Stat, politica primează factorului economic. Autarhia le servește ca mijloc de a-și asigura independența economică în timp de pace și mai ales în vreme de războiu. Stocurile insuficiente de produse și în deosebi de materii prime, apoi lipsa aurului și a devizelor, le-au constrâns la organizarea unei economii în întregime dirijată de stat.

În opoziție cu regimul autarhic, se găsește în țările zise democratice, sistemul liberalismului economic.

Acest sistem a evoluat mult dela clasicul „laissez faire, laissez passer“ și este îngrădit de un protecționism mai mult sau mai puțin moderat. Totuși economia liberală pretinde a fi, în timpuri normale, temelie necesară existenței și dezvoltării statelor și mijlocul de conviețuire pașnică între națiuni.

Liberalismul economic subordonează politica, vieții economice. Căci altfel, restricțiile impuse vieții economice sfârșesc prin a impune restricții și vieții politice.

Nu se poate concepe — după acest sistem — bunăstare și o prosperitate generală, fără o libertate economică. Aceasta facilitează schimburile, îngăduie bune raporturi între popoare, înlesnind astfel posibilitățile de dezarmare, mărinzind condițiile de siguranță și în fine, contribuind la așezarea unei păci durabile între națiuni.

Sistemul liberal a prins rădăcini adânci în statele bogate, care au materii prime din belșug, colonii cu rezerve abundente și flote puternice pentru a le asigura libertatea mărilor și libertatea schimburilor internaționale.

În fruntea țărilor liberale stă Marea Britanie cu Franța și Statele Unite ale Americii de Nord.

Divergențele între concepțiile economico-politice dintre aceste două mari grupuri de state — totalitare sau autarhice și liberale sau democratice — au dus la izbucnirea actualului conflict armat între germani și anglo-francezi.

Încă de la începutul războiului — în Septembrie anul trecut — s'a pus în discuție problema păcii și întrebarea; ce va urma după războiu? Care dintre cele două concepții politico-economice va câștiga preponderanța în viața popoarelor?

Iar după o jumătate de an de la izbucnirea acestui războiu, asistăm la o interesantă intervenție americană, în scopul dirijării vieții economice după terminarea conflictului actual.

Președintele Statelor Unite și-a trimis un delegat special, pe d-l Sumner Welles, în capitalele taberelor adverse, și Italia, pentru a lua contact cu conducătorii țărilor respective, ascultând părerea fiecăruia dintre aceștia.

În același timp, misiunile diplomatice americane din toate părțile lumii au primit instrucțiuni să ceară informațiuni de la conducătorii statelor pe lângă care sunt acreditate.

Aceste demersuri nu au însă numai un scop momentan, pur informativ, ci obiectivul diplomației americane — așa cum a fost precizat clar de d-l Cordell Hull, ministru de externe — este de-a împiedica la sfârșitul războiului, ca forțele autarhice și totalitare să obțină preponderanța asupra liberalismului. Dacă

trecerea de la economia de războiu la economia de pace nu este pregătită de mai înainte, tendințele autarhice vor căuta să joace același rol ca după războiul mondial.

Deci ancheta americană este „o acțiune de prevedere în scopul de-a prepara ajutoarele economice necesare diferitelor țări, după terminarea războiului“. Și acest ajutor este îndreptat spre protejarea liberalismului economic în raporturile dintre națiuni.

Dar opoziția dintre cele două concepții politico-economice este atât de accentuată și antagonismul actual atât de profund, încât este imposibil de-a întrezări o cale de compromis.

„A renunța la autarhie ar însemna pentru regimurile totalitare să sape însăși temelia puterii lor politice; a face tranșacții asupra libertății lor economice ar avea drept urmare pentru democrațiile liberale, să compromită însăși politica lor de prosperitate“.

Cu toată atitudinea categorică luată de Statele Unite în favoarea liberalismului economic, totuși o mulțime de greutăți de ordin politic, economic, monetar, etc., stau în calea acțiunii americane.

După cum am mai amintit, problemele economice sunt în strânsă interdependență cu cele politice. Și trecerea statelor totalitare la liberalismul economic ar provoca schimbări radicale în însăși structura politică a țărilor, căci țări regimului politic totalitar se sprijină tocmai pe sistemul economic autarhic.

Pentru a se putea realiza libertatea economică, ar fi necesară o nouă reorganizare a bogățiilor naturale, eventual crearea unei monede universale, etc.

Cu toată dorința americană, clar exprimată, de-a vedea instaurându-se în lume, după acest războiu, liberalismul economic, totuși deocamdată se pare că numai soarta armelor poate decide în această privință

Antagonismul dintre cele două concepții este încă prea viu, pentru a putea lăsa vreo nădejde spre o înțelegere amiabilă.

Stabilirea regimului schimburilor cu străinătatea.

— Lege publicată în Monitorul Oficial Nr. 53 din 3 Martie 1940. —

(Urmare).

Reglementarea plăților.

CAPITOLUL III.

Art. 23. — Toate plățile în străinătate vor fi afectate numai pe baza unei autorizațiuni de plată, eliberată de Ministerul comerțului exterior.

Plățile Statului, cu excepția celor ce decurg din comenzi sau contracte, pentru care potrivit art. 18, este nevoie de aprobarea prealabilă a Ministerului comerțului exterior, precum și plățile Băncii Naționale a României se fac la Banca Națională a României, fără autorizarea Ministerului comerțului exterior.

Plățile necesare pentru acoperirea socotelilor finale între exportatorii români și importatorii străini, se vor aproba de Banca Națională a României.

Ministerul comerțului exterior va putea acorda autorizații de plată în străinătate pentru: plata importului de mărfuri și cheltuielile aferente, obligațiuni financiare, licențe, brevete, reasigurări, căutarea sănătății, studii în străinătate, turism, etc.

Art. 24. — Autorizațiile privitoare la:

a) Import și export de titluri, acțiuni, obligațiuni și cupoanele lor, precum și viramentul lor în conturi;

b) Importul de lei, precum și plățile de lei în țară, viramente, investițiuni sau orice alte operațiuni de lei aparținând străinilor;

c) Importul și exportul de grupuri poștale, conținând valori de orice fel;

d) Emisii de cecuri, cambii și trate de orice fel în valute, în favoarea străinilor, de către băncile autorizate, din ordinul și pentru contul corespondenților lor din străinătate;

e) Garanțiile ce urmează a se da de băncile autorizate pentru autorități;

f) Depunerile leilor la băncile autorizate pe seama societăților de asigurare străine, precum și conversiunea valutelor în materie de asigurări. De asemenea, autorizații de înregistrare în scriptele societăților de asigurări, pe baza verificărilor făcute de către Banca Națională a României;

g) Viramentele în conturile de devize, precum și orice alte operațiuni, care nu se referă la un transfer propriu zis vor fi acordate de către Banca Națională a României.

Art. 25. — Autorizațiile de plată în străinătate vor cuprinde:

a) Numele și adresa solicitantului;

b) Pentru plățile comerciale, numărul din registrul importatorilor; pentru plățile financiare, numărul din registrul de plăți;

c) Numele și adresa beneficiarului în străinătate;

d) Felul plății;

e) Scopul plății;

f) Suma în moneda respectivă;

g) Țara în care se face plata.

Autorizațiile de plată în străinătate sunt valabile 15 zile dela data emiterii lor.

Acest termen va putea fi modificat prin decizia Ministerului comerțului exterior.

Art. 26. — Autorizațiile de plată în străinătate sunt strict individuale și nu vor putea fi cesionate sau negociate, sub niciun motiv și sub nicio formă.

Contravenienții la aceste dispozițiuni sunt pasibili de sancțiunile prevăzute la art. 46 din prezentul decret-lege.

Art. 27. — Pe lângă Direcția plăților va funcționa un comitet al plăților compus din:

1. Unui din secretarii generali ai Ministerului Comerțului Exterior.

2. Unui din secretarii generali ai Ministerului Finanțelor.

3. Directorul plăților din Ministerul Comerțului Exterior.

4. Directorul asigurărilor din Ministerul economiei naționale.

5. Un reprezentant al Băncii Naționale a României.

6. Un reprezentant al Asociației Băncilor.

Acest comitet:

a) Examinează periodic situația plăților în străinătate;

b) Fixează normele pentru acordarea autorizațiilor de plăți;

c) Apreciază cauzele neutilizării în termen a autorizațiilor de plăți și în cazul când ele sunt independente de voința posesorului autorizației, poate aproba ca noile autorizații ce eventual s'ar elibera în locul celor expirate, să fie scutite de plata taxei de 3 la mie.

Art. 28. — Direcția controlului din Ministerul Comerțului Exterior va ține evidența tuturor autorizațiilor eliberate, urmărind efectuarea plăților și data lor, pe baza comunicărilor făcute de Banca Națională a României conform art. 37, alin. II. de mai jos.

Operațiuni de devize.

CAPITOLUL IV.

Art. 29. — Prețul mărfurilor exportate se va factura în devize.

Facturarea în lei a mărfurilor exportate va putea fi decisă prin jurnal al Consiliului de miniștri.

Art. 30. — Devizele provenite din exporturile efectuate cu începere dela data intrării în vigoare a prezentului decret-lege, precum și devizele provenind

din orice alte operațiuni, vor fi cedate integral Băncii Naționale a României, ca mandatară a statului, imediat după realizare și în termen maxim de 45 zile dela efectuarea exportului.

a) Se exceptează în mod transitoriu, dela dispozițiunile alineatului precedent, cota parte negociabilă din devizele provenind din exporturile efectuate în țări cu care există acorduri prevăzând clauze de liberă negociabilitate.

Aceste devize vor fi lăsate de Banca Națională a României la libera negociere;

b) Se mai exceptează devizele pentru care acordurile în vigoare prevăd drepturi de rețineri.

Art. 31. — Devizele cedate Băncii Naționale a României vor servi pentru acoperirea plăților statului și ale Băncii Naționale a României pentru plata importurilor de mărfuri, pentru plăți particulare, plăți financiare și orice alte plăți în străinătate.

Autorizarea transferării oricărei sume în străinătate pentru plata importurilor, pentru plățile particulare, plăți financiare, etc., se va acorda în conformitate cu dispozițiunile prezentului decret-lege de către Ministerul comerțului exterior.

Plățile statului și ale Băncii Naționale a României vor fi efectuate direct de Banca Națională a României, conform art. 23, alin. 2.

Art. 32. — Pentru încurajarea exporturilor plătibile în devize liber convertibile, Banca Națională a României, în calitatea sa de mandatară a statului, este autorizată a plăti exportatorilor, în momentul lichidărilor devizelor provenite din asemenea exporturi, peste cursul oficial cu prima de 38 la sută, o primă suplimentară a cărei cuantum și modalități de plată se vor stabili prin jurnal al Consiliului de miniștri.

Această primă suplimentară se va plăti pentru devizele liber convertibile ce se vor ceda Băncii Naționale a României și care ar proveni din alte operațiuni decât exportul de mărfuri.

Dispozițiunile de mai sus nu se aplică exporturilor făcute în țările cu cari există acorduri de clearing, transfer sau de plăți, care prevăd cote de negociabilitate sau dreptul de reținere a unei cote de devize în favoarea exportatorilor.

Art. 33. — Devizele provenind din exporturile efectuate până la data intrării în vigoare a prezentului decret-lege vor fi lichidate în conformitate cu prevederile regimului în vigoare, în momentul efectuării exportului, iar exportatorul este obligat a ceda cota convenită Băncii Naționale a României, conform regimului din momentul efectuării exportului, în termen de maximum 45 zile dela efectuarea lui.

În cazul când acest termen este expirat la data intrării în vigoare a prezentului decret-lege, se mai acordă exportatorilor, pentru cedarea acestei cote, încă un termen de 20 zile dela data prezentului decret-lege.

Art. 34. — Cota negociabilă din devizele exporturilor mai sus arătate, se va negocia în termen de 15 zile dela cedarea cotei convenită Băncii Naționale a României. Dacă în acest termen, cota negociabilă nu va fi vândută, ea va fi preluată de Banca Națională a României, în calitatea sa de mandatară a Statului, pe cursul oficial, plus prima de 38 și prima suplimentară prevăzută la art. 32.

Aceste devize vor fi utilizate pentru lichidarea plăților în străinătate, care în conformitate cu dispozițiunile art. 35, urmează a fi plătite cu devize dela libera negociere.

Printr'un jurnal al Consiliului de miniștri, se vor stabili modalitățile de negociere, pentru devizele ce vor mai beneficia de acest regim transitoriu până la lichidarea lui.

Art. 35. — Pentru plata importurilor plătibile în devize liber convertibile, efectuate după data intrării în vigoare a prezentului decret-lege, importatorii vor plăti, pe lângă cursul oficial plus prima de 38 la sută, și prima suplimentară prevăzută la articolul 32.

Se exceptează, în mod transitoriu, importurile efectuate în țări cu care există acorduri de clearing, sau de plăți care vor fi lichidate în conformitate cu prevederile acestor acorduri.

Dispozițiunile alin. 1 se aplică și plăților necomerciale, autorizate de ministerul comerțului exterior.

Art. 36. — Importurile efectuate, al căror transfer a fost aprobat înainte de data de 17 Septembrie 1939, se vor lichida conform regimului în vigoare înainte de această dată.

Importurile efectuate înainte de 17 Septembrie 1939, dar pentru care transferul nu a fost aprobat până la această dată, precum și importurile efectuate dela 17 Septembrie 1939 și până la intrarea în vigoare a prezentului decret-lege, se vor lichida, în conformitate cu dispozițiunile decretului-lege Nr. 3593 din 30 Septembrie 1939.

În cazul când devizele, rezultând din regimurile mai susmenționate, nu vor fi suficiente pentru lichidarea tuturor importurilor corespunzătoare, acestea vor fi lichidate, conform prevederilor art. 35, alin. 1, de mai sus.

Dispozițiunile articolului de față se aplică și plăților necomerciale, aprobate până la intrarea în vigoare a prezentului decret-lege.

Art. 37. — Băncile autorizate cu credite nelimitate, sunt obligate a înainta ministerului comerțului exterior, situații zilnice de încasările și plățile de devize pentru fiecare operațiune autorizată, asupra devizelor negociabile.

Banca Națională a României va trimite, de asemenea ministerului comerțului exterior, situații zilnice individuale, asupra intrărilor și ieșirilor de devize.

Art. 38. — Monetele efective, precum și devizele de orice fel, provenind din orice alte surse, decât din export, nu vor putea fi vândute decât Băncii Naționale a României.

Art. 39. — În cazul când devizele intrate drept contravaloare a exportului, în conformitate cu dispozițiunile art. 30, alin. 1, sunt inferioare valorii mărfii care rezultă din autorizațiile de export, titularul autorizației este obligat a justifica Băncii Naționale a României, ca mandatară a Statului, cauza diferenței.

În cazul când Banca Națională a României va găsi diferența nejustificată, ea va comunica aceasta ministerului comerțului exterior, care va aplica sancțiunile prevăzute la art. 46, din prezentul decret-lege, fără prejudiciul sancțiunilor prevăzute în legea devizelor.

Ridicarea pedepselor se va face tot la cererea Băncii Naționale a României.

Prevederile de mai sus, se aplică și exporturilor efectuate înainte de data intrării în vigoare a prezentului decret-lege.

Art. 40. — Ministerul comerțului exterior va putea permite firmelor exportatoare să conserve în străinătate sub formă de depozite de vânzare, numai cantitățile de mărfuri necesare pentru funcționarea fără întrerupere a comerțului lor, fără ca aceste cantități să poată întrece media cantităților ce întreprinderea respectivă exportă în mod normal în curs de 45 zile.

Ministerul comerțului exterior va putea fixa, prin decizie ministerială, dreptul de reținere din devizele provenite din exporturi, pentru anumite articole de export, în vederea acoperirii cheltuielilor efective ale exportatorilor, fixând modul și termenul de întrebuițare a devizelor reținute, precum și felul justificării.

Controlul prețurilor la import și export.

CAPITOLUL V.

Art. 41. — Controlul prețurilor și valorilor mărfurilor exportate, se va face de ministerul comerțului exterior, în momentul eliberării autorizației de export.

Controlul prețurilor mărfurilor aparținând categoriilor din tariful vamal pentru care autorizațiile de export se eliberează, conform art. 2 de către Comisiunile locale de prețuri, se va face de către aceste comisiuni.

Art. 42. — Controlul prețurilor și valorilor mărfurilor importate se face de către Comisiunile locale de prețuri.

Art. 43. — Pe lângă principalele vămi va funcționa câte o comisiune locală de prețuri, având următoarea compunere:

- a) Un delegat al ministerului comerțului exterior;
- b) Un delegat al Administrației vamale locale;
- c) Un delegat al Băncii Naționale a României.

Membrii comisiunilor locale de prețuri se numesc de ministerul comerțului exterior, prin decizie ministerială.

Delegatul ministerului comerțului exterior face și funcțiunea de secretar al comisiunii. Pentru comisiunile cu lucrări mai numeroase, se va putea numi și un al doilea secretar, dintre funcționarii Camerei de comerț și industrie, iar în lipsă, dintre funcționarii vămii respective.

Numirea acestui al doilea secretar se va face de ministerul comerțului exterior.

Art. 44. — Comisiunile locale de prețuri depind de ministerul comerțului exterior și în exercitarea atribuțiilor ce le sunt date prin prezentul decret-lege și altele ce li se pot da prin decizie ministerială, se conduc după normele stabilite de ministerul comerțului exterior.

Art. 45. — Exportatorii sau importatorii nemulțumiți cu hotărârile Comisiunilor locale de prețuri, se pot adresa ministerului comerțului exterior, care hotărăște, prin comitetul exportului sau comitetul importului, asupra plângerii ce i s'a adresat

(Da urma).

AVIZ!

„Revista Economică” din Sibiu, Nr. 9 din 2 Martie 1940, a publicat Convocatorul pentru adunarea generală a băncii „PATRIA” s. a., din Blaj pe ziua de 26 Martie 1940, respective 2 Aprilie 1940.

Din motive independente de noi, suntem nevoiți să amânăm ținerea acestei adunări generale pentru ziua de 2 Aprilie, respective 10 Aprilie 1940, orele 16, în Blaj localul băncii.

Acest aviz nu schimbă Ordinea de zi din Convocatorul original, care se menține deci întru toate.

MAȘINI DE SCRIS

Cu prețul original la

Librăria „Dacia Traiană” s. a.

Sibiu - Piața Unirii 7 - Telefon 168

Adunări generale.

„ALBINA“	Sibiu	23 Martie	1940.
„ARDELEANA“	Orăștie	16 „	„
„ANDREIANA“	Rășinari	28 „	„
„AURORA“	Năsăud	6 Aprilie	„
„BANCA AGRICOLĂ“	București	2 „	„
„BANCA AGRONOMILOR“	Agnita	22 „	„
„CÂRȚIȘOREANA“	Streza-Cârțișoara	25 Martie	1940.
„CASA NOASTRĂ“	Satu-Mare	25 „	„
„DACIA TRAIANĂ“	Sibiu	29 Februarie	„ divid. 7 ^o / _o brut.
„ECONOMUL“	Cluj	6 Martie	„
„FURNICA“	Făgăraș	9 „	„
„GORONUL“	Aiud	28 „	„
„ILIA MUREȘANĂ“	Ilia	7 Aprilie	„
„MURĂȘIANA“	Reghin	28 Martie	„
„OAȘIA“	Sibiu	10 „	„
„OLTEANA“	Viștea de jos	19 „	„
„PATRIA“	Blaj	2 Aprilie	„
„PORUMBACEANA“	Porumbacul de jos	21 Martie	„
„PRIMA ARDELEANĂ“	Cluj	23 „	„
„SCOREANA“	Scoreiu	9 „	„
„ȘERCĂIANA“	Făgăraș	30 „	„
„VICTORIA“	Arad	16 „	„

Băncile noastre sunt rugate a ne comunica eventualele amânări de termene ale adunărilor generale, precum și dividendă stabilită.

Banca „Aurora“, Soc. Anonimă, Năsăud.

CONVOCARE

Domnii acționari ai băncii „AURORA“, societate anonimă, Năsăud, sunt convocați la

a LXVI-a adunare generală ordinară

pe ziua de *Sâmbătă*, 6 Aprilie 1940, orele 15 (3 p. m.), în localul societății din Năsăud.

Dacă, în conformitate cu codul comercial Carol al II-lea, la aceasta adunare nu se va prezenta numărul de acționari care împreună cu procurile speciale să reprezinte jumătate capitalul social, prin aceasta se convoacă o nouă adunare generală pe ziua de *Sâmbătă*, 13 Aprilie 1940, la aceiași oră și în același local, care va putea aduce hotărâri valabile fără considerare la capitalul reprezentat.

ORDINEA DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație și raporiul censorilor pe 1939;
3. Aprobarea bilanțului și contului de profit și pierdere pe anul 1939 și descărcarea Consiliului de administrație și a Censorilor;
4. Distribuirea beneficiului net;
5. Alegerea a 2 membri în Consiliul de administrație, a unui censor și a 4 supleanți;
6. Fixarea jetoanelor de prezență pentru Consiliul de administrație și a retribuțiilor Censorilor pe 1940.

Conform statutelor, domnii acționari cari doresc să participe la adunare și să-și exercite dreptul de vot, vor depune acțiunile, și ev. procuri speciale până în preziua adunării, la cassa societății din Năsăud sau la Sucursala din Bistrița. Conform legii, administratorii și funcționarii societății noastre, nu pot reprezenta pe acționari.

Năsăud, la 28 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

Obs. — Procura specială trebuie timbrată cu 14 Lei fiscal și 2 Lei aviație.

ANONIMĂ, NĂSAUD

la 31 Decembrie 1939.

	Lei		Pasiv.
	Lei	Lei	Lei
Capital social			7.000.000
Fonduri de rezervă:			
a) Rezervă legală		126.140	
b) Rezervă statutară		2.095.129	2.221.269
Fonduri de amortisment:			
Pentru creanțe dubioase		566.747	
Pentru imobile		3.500.000	4.066.747
Diferențe de curs nerealizate la portof. de titluri (art. 32, al. c)			328.758
Fond de pensii al funcționarilor			2.054.937
Depuneri spre fructificare, din țară:	La vedere.	Pe termen.	
Depuneri noi pe livrete de economie nominative	1.019.287	6.280.042	
Depuneri vechi, reduse prin aranjament, nereclamate			7.299.329
			4.042.378
Creditori, din țară: Noui nereduși			5.206.965
Angajamente de reescont, în țară:			
Curente la B. N. R.			5.083.750
In conversiune (cota redusă): La alte bănci			764.130
Dividende neridicate			40.632
Conturi transitorii, (creditoare)			5.660
Beneficiul net, din anul curent			502.233
			<u>38.616.788</u>

BCU Cluj / Central University Library Cluj

de ordine

	Lei
Deponenți de cauțiuni statutare	475.000
Creditori pentru avaluri și garanții date de bancă, în țară	387.057
Deponenți de cambii de circulațiune	1.248.000
Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse	6.869.790
Creditori pentru titluri împrumutate	226.000
	<u>9.205.847</u>

la 31 Decembrie 1939.

	Lei		Intrate.
	Lei	Lei	Lei
Dobânzi încasate:			
Dela portofoliu de scont		1.096.227	
Dela debitori		433.832	1.530.059
Comisioane încasate			31.686
Venitul portofoliului de titluri:			
Din dif. de curs realizate		77.397	
Din cupoane exigibile		86.687	164.084
Venitul imobilelor			440.756
Beneficii diverse			348.808
Încasări din creanțe amortizate			100
			<u>2.515.493</u>

31 Decembrie 1939.

Ștefan Rebreanu, contabil autorizat.

ADMINISTRAȚIE:

Emil Măreștu.

Ștefan Buzila.

Teodor Zăgreanu.

Gheorghe Chitul.

pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

28 Februarie 1940.

DE CENSORI:

Macedon Linau.

Leonida Sonea, expert contabil.

Banca „Casa Noastră”, S. A., pentru Bancă, Comerț și Industrie, Satu-Mare.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai băncii „CASA NOASTRĂ”, S. A., pentru Bancă, Comerț și Industrie din Satu-Mare, sunt convocați la
a XX-a adunare generală ordinară

care va avea loc în Satu-Mare, str. V. Lucaciu 5, în ziua de 25 Martie 1940, orele 10 a. m., iar dacă în această zi nu s'ar întruni numărul necesar de acționari, în ziua de 2 Aprilie 1940, în același loc și oră, având următoarea

ORDINE DE ZI:

1. *Constituirea Adunării Generale;*
2. *Raportul Consiliului de Administrație și al Consiliului de Censori, Bilanțul și Contul de Profit și Pierdere pe anul 1939, Stabilirea bilanțului, distribuirea profitului net, descărcarea Consiliului de Administrație și Consiliului de Censori;*
3. *Completarea Consiliului de Administrație;*
4. *Alegerea membrilor și supleanților în Consiliul Censorilor;*
5. *Stabilirea retribuțiilor administratorului delegat și a membrilor Comitetului de direcție;*
6. *Eventuale propuneri.*

Satu-Mare, la 28 Februarie 1940.

Consiliul de administrație.

NOTĂ. În sensul art. 30 din statute, acționarul care vrea să ia parte la Adunarea Generală, trebuie să depună acțiunile sale cu 5 zile înainte de întrunire, la casieria Societății.

Debit.	Bilanț per 31 Decembrie 1939.		Credit.	
	Lei	Lei	Lei	Lei
Cassa:				50.000.000
a) numerar efectiv	16 404 868			
b) disponibil la BNR. și CEC.	5 734.179	22 139.047		
Disponibil la bănci:				
a) în țară	9.326 422			
b) în străinătate și în clearing spre decontare pentru contul clienților	18.826.240	28 152 662		
Portofoliul de titluri:				
I. Titluri românești:		In portofoliu		
a) Venit fix:		v. n.		
Lei	3 604 900	v. r.	2 239 198	
Fr. Frs.	304 422 50		1.148.943	
\$ Dolari	600		59.118	
Total:	3.909.922.50	3.447.259	3.447.259	
Plasamentul fondului de rezervă:				
Efecte publice garantate de Stat	1.500 000	1.155.000		
Fondul văd. Maria Popp, născ. Șoproni și Dr. Mihai Popp:				
a) Renta Refacerei 5% v. n.	205.000	120.950		
b) plasamentul fondului	158.600	279 550		
Portofoliul de scont:				
a) cambii fără garanții	3.729 817			
b) " garantate cu mărfuri	712 856			
c) " " ipoteci	22.067 154	26 509.827		
Debitori:				
a) debitori fără garanții	39.010			
b) " garantați cu ef. comerciale	12.281 296			
c) " " " mărfuri	11 656.143			
d) " " " titluri	6 853 656			
e) " " " ipoteci	15 335 841			
f) " " " diverse	15 219 825	61.385.771		
Creanțe în conversiune conf. legii din 7 Aprilie 1934 (cota rămasă):				
a) în portofoliu	21.192 378			
b) reescontate la BNR.	6.617.418	27.809.796		
Imobile: *)				
a) pentru uzul propriu și inmagazinare de mărfuri	6.500 000			
Conturi diverse debitoare	618 956			
Conturi transitorii debitoare	1 002 516			
	179 000 384			
Capital social				50.000.000
Fonduri de rezervă:				
a) rezervă legală *)	2.500 000			
b) rezervă statutară	17 400 000			
b) alte fonduri **)	755 271			20.655.271
Fonduri de amortisment:				
a) pentru creanțe dubioase				3.916.039
Diferențe de curs nerealizate la portofoliul de titluri				2 299.207
Fondul văd. Maria Popp născ. Șoproni și Dr. Mihai Popp:				
a) numerar	330 750			
b) Renta Refacerei v. n.	205.000	120.950		451.700
Depuneri spre fructificare:				
I. din țară:			termen	
a) la purtător sau nominative dar plătitibil la purtător		41.986.319		
b) cu livrete de economii nominative dar plătitibil la purtător		6.531.047		
II. Nominative:				
c) pe livrete de economii nominale	5 507.233			54 024.599
În cont curent:				
a) la vedere	6.131 554			
b) pe termen	710 457			6 842.011
Creditori:				
I. din țară:				
a) la vedere	1.272.794			
b) pe termen	1 245 537			2.518 331
Din străinătate în Lei				18 826 240
Angajamente de reescont:				
I. în țară. I. curente:				
a) la BNR.	389.485			
II în conversiune:				
a) la BNR.	6 617.418			7.006 903
Dividende neridicate				7 356
Conturi diverse creditoare				4.252 854
Conturi diverse transitorii creditoare	359 792			
Conturi transitorii (dobânzi)	671.352			1.031.144
Beneficiul net:				
a) reportat din anul precedent	662.428			
b) beneficiul anului curent	6 506 301			7.168.729
				179 000.384

*) Se amortizează Lei 500.000.

*) Cu dotația de Lei 750.000 — din 1939 se ridică la Lei 3 250.000.—

**) Cu dotația de Lei 225.000 — din 1939 se ridică la Lei 980.271.—

Banca „Casa Noastră”, S. A. pentru Bancă, Comerț și Industrie Satu-Mare.

Conturi de ordine.

			L e i				L e i
Cauțiuni statutare			2.125.000	Deponenți de cauțiuni statutare			2.125.000
Debitori pentru aval și scrisori de garanție date de Bancă:				Creditori pentru aval și garanții date de Bancă:			
a) In țară	3 516.135			a) In țară	3 516.135		
b) In străinătate	9.841 357	13 357.492		b) In străinătate	9.841.357	13 357.492	
Efecte comerciale in gaj:				Deponenți de efecte comerciale in gaj			44.245.418
a) In portofoliu	44.245.418	44 245 418		Deponenți de cambii de circulație			
Cambii de circulație:				Remiteri de efecte spre incasare			2.205.820
a) In portofoliu				Deponenți de Ipoteци, Cesiuni, mărfuri in gaj și garanții diverse			216 664.405
Efecte spre incasare:				Deponenți de titluri in gaj			15.312.389
a) In portofoliu	2.205.820	2.205.820		Deponenți de titluri și alte valori in păstrare:			
b) La corespondenți (nedecontate)				a) In țară	3.347.188	3.347.188	
Ipoteci, Cesiuni, mărfuri in gaj și garanții diverse:				Creditori pentru titluri imprumutate			930 400
a) In portofoliu	216 664.405	216.664.405		Creditori pt. acreditive și diverse			2 736.316
Titluri in gaj:							
a) In portofoliu v. n. Lei 15.900.899	15.312 389	15.312.389					
Depozite de titluri și alte valori in păstrare: v. n. Lei 3.647.208			3.347.188				
Debitori de titluri imprumutate:							
v. n. Lei 1.646.000			930.400				
Debitori pentru acreditive și diverse			2.736 316				
			300.924 428				300.924.428

Dr. Octavian Popp,
director general.

Ioan Franco
subdirector, expert contabil.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea bancară.

C E N S O R I :

Dr. Gheorghe Dragoș,
expert contabil.

Ioan Gârnețiu,
expert contabil.

Dr. Eugen Seles

Debit.	Contul de Profit și Pierdere per 31 Decembrie 1939.		Credit.
	L e i		L e i
Cheltuieli de administrație:		Report	662.428
a) salarii	2.840.275	Dobânzi incasate:	
b) diverse	1.393.905	a) Dela portofoliu de scont	2.626.637
Impozite și taxe		b) Dela debitori	5 128.779
	1.018.000	Comisioane incasate	4.245.119
Dobânzi plătite:		Venitul portofoliului de titluri	443.968
a) La depuneri	2.176.153	Venitul imobilelor	286 800
b) La reescont	65.000	Beneficii diverse	1.485.065
c) La alți creditori	7.289		
	2.248.442		
Diferența de curs la portofoliul de titluri	209.445		
Beneficiul anului curent:			
a) Report	662.428		
b) Beneficiul anului curent	6.506.301		
	7.168.729		
	14.878.796		14.878.796

BANCA „OAȘIA“

Inscrisă în reg. bancar sub Nr. 11

Activ.		Bilanț încheiat la 31 Decembrie 1939 aprobat de			
		Lei		b.	
				Lei	
				b.	
Cassa:	a) Numerar efectiv			3 337 978	—
	b) Disponibil la B. N. R. și Cec			478 437	—
	c) Cupoane scăzute și titluri eșite la sorți			6 042	—
				3 822 457	—
Disponibil la bănci:	a) În țară				202 326
Portofoliu de titluri:	Titluri românești:				
	I. Cu venit fix.	In portof. v. n.	In portof. v. r.		
	a) Efecte publice	1.000.000	960.000	960.000	—
	II. Cu venit variabil.				
	b) Acțiuni cotate la bursă	1.350 000	1.236 610	1.236 610	—
	c) Acțiuni necotate la bursă	387 600	1 509	1.509	—
				2.198.119	—
	Total:	2 737 600	2 198 119		
Plasamentul fondului de rezervă: (art. 13).	Efecte publice garantate de stat sau lombard. la B. N. R.	v. n.		2 820.800	—
				1 607.495	—
Portofoliu de scont:					
	I. Plătibil în țară	In portof.	Reesc.	In suf	
	a) Cambii fără garanții	3 592 165	—	183 674	—
	b) Cambii gar. cu mărfuri titl. etc.	406 700	131 000	406 700	—
	c) Cambii gar. cu ipoteci	10.493 686	5 506 080	386 229	—
	d) Cambii gar. cu gaj agr.	7 500	—	7 500	—
	Total:	14 500 051	5 637 080	69 903	—
Debitori:	I. Din țară:				
	a) Debitori fără garanții	2 451 858	—	2 451 858	—
	b) Debitori gar. cu mărfuri	117 935	—	117 935	—
	c) Debitori gar. cu ipoteci	712 092	—	712 092	—
	d) Debitori gar. cu gaj div.	1 500 000	—	1 500 000	—
	Total:	4 781 885	—		4 781 885
Creanțe în conv. conf. Legii din 7. IV 1934, (cota rămasă):					4 678 452
	a) În portofoliu				14 800 000
Imobile					1
Mobilier					
					46 590 786

		Conturi	
		Lei	
		b.	
Cauțiuni statutare			500 000
Efecte comerciale în gaj:			
a) În portofoliu			897 022
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse:			
a) În portofoliu			5 191 674
Depozite de titluri și alte valori în păstrare v. n.			2 475 000
Debitori de titluri împrumutate			433 500
			9 497 196

Debit.		Contul de Profit și Pierdere			
		Lei		b.	
				Lei	
				b.	
Cheltuieli de administrație:					
a) Salarii și indemnizații			934 258		
b) Diverse			1.000.993		1 935 251
Impozite și taxe					761 070
Dobânzi plătite:					
a) La depuneri			556 925		
b) La reescont			139 072		695 997
Amortismente:					140 809
a) La creanțe dubioase					
Beneficiul net:					1 662 928
a) Beneficiul anului curent					5 196 055

Președintele Consiliului de Administrație
ss. Dr. N. Petra.

ss. Ion Dobrovici.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea

C E N

Președinte: ss. Ilie Roman.

ss. Ion Todoran.

S. A. SIBIU.

din 28 Ianuarie 1935.

adunarea generală ordinară din 10 Martie 1940.

	Pasiv.	
	Lei	b.
Capital social		20.000.000'—
Fonduri de rezervă :		
a) Legală și statutară		3.265.000'—
Fonduri de amortiment :		
a) Pentru creanțe dubioase	460.000'—	
b) Pentru imobile	500.000'—	960.000'—
Diferențe de curs nerealizate la portof. de titluri (art. 32, al. c)		729.431'—
Depuneri spre fructificare :		
I. Din țară :		
Nominative.	La vedere.	Pe termen.
a) Pe livrete de economii	2.613.772'—	10.903.444'—
		13.517.216'—
Creditori :		
I. Din țară :		
a) Creditori nereduși noi		233.114'—
Angajamente de reescont :		
I. Curente.	Efecte scontate.	
a) La B. N. R.	5.637.080'—	5.637.080'—
Efecte de plată :		
a) In țară		252.000'—
Conturi diverse creditoare		174.265'—
Conturi transitorii (dob. anticipate)		159.752'—
Beneficiul net :		
a) Beneficiul anului curent		1.662.928'—
		46.590.786'—

de ordine.

	Lei	b.
Deponenți de cauțiuni statutare	500.000'—	
Deponenți de efecte comerciale în gaj	897.022'—	
Deponenți de ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj și garanții diverse	5.191.674'—	
Deponenți de titluri și alte valori în păstrare :		
Din țară :	2.475.000'—	
Creditori pentru titluri împrumutate	433.500'—	
	9.497.196'—	

la 31 Decembrie 1939.

	Credit.	
	Lei	b.
Dobânzi încasate :		
a) Dela portofoliul de scont	1.295.806'—	
b) Dela debitori	297.806'—	1.593.612'—
Comisioane încasate		68.778'—
Venitul portofoliului de titluri :		
a) Din diferențe de curs realizate	26.029'—	
b) Din cupoane exigibile	179.111'—	205.140'—
Venitul imobilelor		3.316.902'—
Încasări din creanțe amort. (art. 15 L. R. Cred.)		11.623'—
		5.196.055'—

ss. Clementina Ungurean.

ss. Șt. Petra.

Contabil autorizat :
ss. I. Chirtea.

pentru organizarea și reglementarea comerțului de bancă.

S O R I :

ss. Const. Igrășan, expert contabil.

SOCIETATEA ANONIMĂ DE ASIGURĂRI GENERALE „PRIMA ARDELEANĂ”.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai SOCIETĂȚII ANONIME DE ASIGURĂRI GENERALE „PRIMA ARDELEANĂ” se invită prin aceasta la

a XXVIII-a adunare generală ordinară,

care se va ține la 23 Martie 1940, ora 12 din zi, în sala de ședințe a societății din Cluj, Piața Unirii Nr. 8, cu următoarea

ORDINE DE ZI:

1. Deschiderea și constituirea adunării generale;
2. Darea de seamă a Consiliului de administrație asupra gestiunii anului 1939 și raportul Comitetului de cenzori;
3. Aprobarea bilanțului, a contului de profit și pierdere și descărcarea Consiliului de administrație și a Comitetului de cenzori;
4. Distribuirea profitului net;
5. Fixarea retribuției Comitetului de cenzori;
6. Alegerea Comitetului de cenzori.

Acționarii cari doresc să participe la această adunare generală sunt rugați a-și depune acțiunile, sau eventualele procuri, la casieria societății, la reprezentanțele ei generale, sau la Banca „Albina” Sibiu, până la 20 Martie 1940.

Cluj, 9 Martie 1940.

Consiliul de administrație.

Activ

Bilanț general pe anul 1939.

Pasiv

	R A M U R A			TOTAL Lei	R A M U R A			TOTAL Lei
	Elementară		Viață		Elementară		Viață	
	Lei	Lei	Lei		Lei	Lei	Lei	
Numerar :								
in Cassa	13.918.449							
la B. N. R.	5.863.442							
„ C. E. C.	2.198.549							
„ Bănci la vedere	38.256.433	60.236.873		60.236.873				
Efecte publice			30.846.505	30.846.505				
Imobile			68.102.000	68.102.000				
Imprumuturi pe ipoteci	16.670.604			16.670.604				
Imprumuturi pe polițe de „Viață”			31.882.403	31.882.403				
Plasamentele fondului patronal de pensuni	20.428.897			20.428.897				
Cont curent al ramurei „Elementare”			38.197.815	38.197.815				
Diverși debitori	200.055			200.055				
Societăți de asigurare	1.695.500	74.255		1.769.755				
Agenții principale și agenți	8.996.120	12.320.109		21.316.229				
	108.228.049	181.423.087		289.651.136				
Capital social	8.000.000	4.000.000		12.000.000				
Fond statutar de rezervă special	3.740.246	2.200.000		5.940.246				
„ pt. amort. imobilelor	2.500.000			2.500.000				
„ pt. diferențe de curs	500.000	3.800.000		3.800.000				
„ pt. creanțe dubioase	250.000	1.000.000		1.500.000				
„ patronaj de pensuni	20.428.897	250.000		500.000				
Rezerva de prime :								
la ramura Incendiu	18.088.148			18.088.148				
„ Efracțe	987.104			987.104				
„ Grindină	190.662			190.662				
	19.265.914			19.265.914				
— partea reasig.	8.184.993			8.184.993	11.080.921		11.080.921	
la ramura Accid.	2.849.468			2.849.468				
— partea reasig.	1.547.856			1.547.856	1.301.612		1.301.612	
la ramura Viață	208.297.178			208.297.178				
— partea reasig.	93.490.311			93.490.311	114.806.867		114.806.867	
Despăgubiri încă nelichidate partea societății :								
la ramura Elementară	1.185.213			1.185.213				
„ Accidente	1.437.843			1.437.843				
„ Viață		2.270.720		2.270.720				
Cont curent al ramurei Viață	38.197.815			38.197.815				
Societăți de asig. și reasig.	11.909.125	5.066.717		16.975.842				
Depoz. de rez. al reasiguratorilor	5.441.330	46.364.284		51.805.614				
Dividende necerute	68.352			68.352				
Diverși creditorii	311.692	334.880		646.572				
Beneficiu net :								
repartizat în 1938	626.830			626.830				
pe anul 1939	1.248.173			1.248.173	1.875.003	1.329.619	3.204.622	
	108.228.049	181.423.087		289.651.136	108.228.049	181.423.087	289.651.136	

Cluj, la 31 Decembrie 1939.

Președintele Consiliului de administrație :
Ion I. Lapedatu.

Director general :
Ștefan Boer.

Director gen. substituit, actual :
Ioan Crețu.

Pentru contabilitate :
Mihail Săeșan.
expert contabil.

Revizuit și aflat în consonanță cu registrele societății.

COMITETUL DE CENSORI:

Președinte : **Constantin Popp.**

Ioșif Bethlen.

Octavian Stoiehița.